

**Soortgericht onderzoek
Noordeinde 134
te Waddinxveen**

**Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland Afdeling
Ontwikkeling en Grondzaken
te Den Haag**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Soortgericht onderzoek
Noordeinde 134
te Waddinxveen**

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Ontwikkeling en Grondzaken
te Den Haag**

Datum: 23 november 2018
Rapportnr.: 217172/AQT 302 FF/RaS
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Titel : **Soortgericht onderzoek Noordeinde 134
te Waddinxveen**

Opdrachtgever : **Provincie Zuid-Holland**
Afdeling Ontwikkeling en Grondzaken
Contactpersoon : dhr. O. Manders

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Projectteam

Projectmanager : mw. M.M. Konings BSc
Contactpersoon : mw. M.M. Konings BSc
Auteur : mw. R.R. Spijker MSc
Veldwerk : mw. M.M. Konings BSc
: mw. M. Langstraat BSc
: mw. T. Schelling BSc
: mw. L.J. van der Steeg BSc
: dhr. R. van Schie
: dhr. T. Damen BSc
: mw. R.R. Spijker MSc
Kwaliteitsborger : mw. M.M. Konings BSc

Projectnummer : **217172**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
23 november 2018	Definitief		

© 2018 Aqua-Terra Nova B.V.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording	5
2	WERKWIJZE	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	6
2.4	Methode.....	6
2.4.1	Rugstreeppadonderzoek	6
2.4.2	Huismusonderzoek.....	6
2.4.3	Vleermuisonderzoek.....	7
2.5	Periodisering.....	7
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	8
3	PLANGEBIED EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN	9
3.1	Ligging plangebied	9
3.2	Bestaande situatie.....	9
3.3	Beoogde situatie en werkzaamheden	11
4	RESULTATEN EN INTERPRETATIE	12
4.1	Rugstreeppadden	12
4.2	Huismussen.....	12
4.3	Vleermuizen	12
4.3.1	Zomerverblijfplaatsen	12
4.3.2	Kraamverblijfplaatsen	12
4.3.3	Paarverblijfplaatsen	13
4.3.4	Winterverblijfplaatsen	13
4.3.5	Foerageergebied.....	14
4.3.6	Vliegroutes	14
4.4	Overige waarnemingen	14
5	FUNCTIONALITEIT PLANGEBIED EN EFFECTBEPALING	15
5.1	Functionaliteit plangebied vleermuizen.....	15
5.2	Functionaliteit plangebied rugstreeppadden	16
5.3	Effectbepaling	16
5.4	Ontheffing en vergunning.....	17
5.5	Wettelijk kader	17
6	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	19
6.1	Conclusie	19
6.2	Aanbeveling en vervolgstappen	19
6.2.1	Ontheffing aanvragen.....	19
6.3	Zorgplicht	20
7	BRONVERMELDING	21
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER.....	22
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN SOORTGERICHTONDERZOEK	24
BIJLAGE 3	OVERZICHT WAARNEMINGEN	30

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van Provincie Zuid-Holland, afdeling Ontwikkeling en Grondzaken, heeft Aqua-Terra Nova BV voor de voorgenomen bouw- en sloopwerkzaamheden in het plangebied Noordeinde 134 te Waddinxveen soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van en de functie van het plangebied voor rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen.

Uit de op 4 januari 2018 uitgevoerde Eco-effectscan welke is uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV (kenmerk: 217172AQT301aFFMK d.d. 02-02-2018) is gebleken dat de aanwezigheid van rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen niet uitgesloten kan worden en aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Onderstaand soortgericht onderzoek is uitgevoerd om de aan- dan wel afwezigheid van (essentiële) leefgebieden, vaste verblijfplaatsen en nestlocaties/schuillocaties van rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen aan te tonen.

1.2 Doelstelling

Het ecologisch onderzoek heeft als doel om vast te stellen:

1. Of rugstreeppadden in het plangebied aanwezig zijn;
2. Of huismussen in het plangebied aanwezig zijn;
3. Of vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn;
4. Wat de functionaliteit van het plangebied is voor aanwezige beschermde soorten;
5. Welke effect het project heeft op de functionele leefomgeving van de aanwezige beschermde soorten.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolgpprocedure benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze en hoofdstuk 3 een beschrijving van de projectlocatie en voorgenomen werkzaamheden. In hoofdstuk 4 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 de functionaliteit en de effecten van de voorgenomen werkzaamheden bepaald. In hoofdstuk 6 volgt tot slot een conclusie en eventueel de benodigde vervolgstappen. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Ecologisch medewerkers van Aqua-Terra Nova BV hebben ruime veldervaring in onderzoek naar beschermde soorten en hebben daartoe gerichte cursussen gevolgd.

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 WERKWIJZE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie bijlage 1. In de Wet natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes (respectievelijk art. 3.1, 3.5 en 3.10). Artikel 3.1-3.4 betreffen regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 3.5-3.9 betreffen regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 3.10-3.11 betreffen regels ter bescherming van niet onder art. 3.5 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Wet natuurbescherming genoemde soorten zijn strikt beschermd. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie bijlage 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

2.4 Methode

2.4.1 Rugstreeppadonderzoek

Het rugstreeppadonderzoek is uitgevoerd op basis van het Kennisdocument voor de rugstreeppad ⁽¹⁸⁾. Tijdens het rugstreeppadonderzoek is gekeken naar de aan- dan wel afwezigheid van de rugstreeppad binnen het plangebied. Dit houdt in het in beeld brengen van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en (essentieel) functioneel leefgebied van de rugstreeppad.

Het aantonen van voortplantingswateren is uitgevoerd door tijdens twee nachten met gunstige weersomstandigheden (warme, windstille avonden/nachten, na regenval), in de periode april t/m mei te luisteren naar kooractiviteit.

Het derde veldbezoek is ingestoken op in de avond aantonen van voortplantingsplaatsen en op migrerende dieren i.p.v. het overdag zoeken naar ei-snoeren en/of larven van de rugstreeppad of juveniele rugstreeppadden. In de periode juni t/m juli was het overdag te warm maar 's avonds was het een stuk koeler. Hierdoor werd meer activiteit verwacht in de avond dan overdag. Door de langdurige droogte was het voortplantingswater al opgedroogd en waren de juveniele het land al op getrokken.

2.4.2 Huismusonderzoek

Het huismusonderzoek is uitgevoerd op basis van het Kennisdocument voor de huismus ⁽¹⁸⁾. Voor het huismusonderzoek zijn twee inventarisaties uitgevoerd in de periode 1 april t/m 15 mei, door een ervaren ecooloog met verrekijker. Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (aantal huismussen, aantal nesten, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor de huismus beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

De inventarisaties zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Dit houdt in droog, geen of weinig wind en kou tijdens de inventarisatie. Daarnaast zijn de inventarisaties uitgevoerd op het meest geschikte moment van de dag. Dit is tussen één à twee uur na zonsopkomst of één à twee uur voor zonsondergang.

2.4.3 Vleermuisonderzoek

Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode(n) voor het vleermuisonderzoek zijn gebaseerd op het meest recente Vleermuisprotocol ⁽⁶⁾ en de Kennisdocumenten voor vleermuizen⁽¹⁸⁾. In het protocol en de Kennisdocumenten is de minimale inspanning omschreven om de aan- dan wel afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Indien wordt afgeweken van het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten wordt dit goed onderbouwd bij hoofdstuk 4 resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door twee ervaren ecologen met batdetector (type: Pettersson D240X). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme van het geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde "piekfrequentie", kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt gebruik gemaakt van opnameapparatuur (type: Ediol) en het programma Batsound. Om de vliegroutes, foerageergebieden en verblijfplaatsen in kaart te brengen, is lopend met de batdetector het plangebied doorzocht. Daarnaast is een deel van de omgeving rondom het plangebied doorzocht.

Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen binnen hun netwerk, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen. In totaal zijn zes locatiebezoeken uitgevoerd, één in de winter (februari) drie in het voorjaar (15 mei t/m 15 juli) en twee in het najaar (15 augustus t/m eind september).

2.5 Periodisering

In de onderstaande tabel zijn de data en de weersomstandigheden van de uitgevoerde veldinventarisaties weergegeven. In totaal zijn er acht veldbezoeken uitgevoerd in de periode april t/m september 2018 ten behoeve van het onderzoek naar rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen. In tabel 2.1 zijn de data en weersomstandigheden van elk veldbezoek weergegeven.

Tabel 2.1. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties.

Datum	Tijd	Soortgroep	Focus	Weer
12-02-18	14:00-16:00 <i>Zon op 08:00</i>	Gewone grootoorvleermuis	Winterverblijfplaats, sporen onderzoekl	Droog, bewolkt
16-04-18	07:15-08:45 <i>Zon op 06:40</i>	Huismus 1	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	10 °C, droog, 4/8 bewolkt, 2 Bft N
08-05-18	07:15-08:30 <i>Zon op 05:59</i>	Huismus 2	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	14 °C, droog, onbewolkt, 0-1 Bft
08-05-18	22:10-01:44 <i>Zon onder 21:15</i>	Rugstreeppadden 1	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	18 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NW
31-05-18	23:30-02:00 <i>Zon onder 21:48</i>	Rugstreeppadden 2	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	23 °C, regen, 1/8 bewolkt, 0 Bft NO
01-06-18	03:17-05:30 <i>Zon op 05:27</i>	Vleermuizen 1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	16 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO
27-06-18	22:30-00:40 <i>Zon onder 22:03</i>	Rugstreeppadden 3	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	19 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO
27-06-18	22:01-00:06 <i>Zon onder 22:03</i>	Vleermuizen 2	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	22 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO

Datum	Tijd	Soortgroep	Focus	Weer
10-07-18	22:00-00:05 <i>Zon onder 21:57</i>	Vleermuizen 3	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	17 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft N
23-08-18	23:45-02:00 <i>Zon onder 20:46</i>	Vleermuizen 4	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	16 °C, droog, 1/8 bewolkt, 1 Bft NW
13-09-18	20:52-23:01 <i>Zon onder 19:58</i>	Vleermuizen 5	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	14 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft ZW

De waarnemingen zijn in hoofdstuk 4 beschreven en in bijlage 2 en 3 in tabellen en op kaarten weergegeven.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.2).

Tabel 2.2. Toetsingskader per beschermingscategorie.

Categorie	Toetsingskader
Artikel 3.1-3.4 & Artikel 3.5-3.9 (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde vogelsoorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Artikel 3.10-3.11 (Overige beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Zorgplicht)	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan Noordeinde 134 te Waddinxveen in de gemeente Gouda in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een woonhuis en meerdere schuren die in het verleden zijn gebruikt voor de opslag van aardappelen en het plaatsen van werktuigen. Zie figuur 3.1 voor de ligging en begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied Noordeinde 134 (rood kader).

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied bestaat uit een oude akkerbouwboerderij gebouwd in 1879. De boerderij bestaat uit een woonhuis, een tussenschuur, een machineberging met werkplaats, twee grote schuren voor de opslag van aardappelen en twee garages met een vliering. Achter op het erf staat een oud kippenhok en in de tuin een verouderde glazen (hobby)kas voor het kweken van groente en fruit. Er is tevens een kleine poel naast het woonhuis. Deze poel dient voor het vochtig houden van de palen onder de woning. Het woonhuis wordt sinds twee jaar onderverhuurd aan Huis-Oppas-Dienst leegstandsbeheer. Het woonhuis is een woning bestaande uit twee woonlagen met een grijs pannendak. De muren van het woonhuis zijn allemaal met spouw. Boven het woonhuis is een oude vliering aanwezig. Vanuit de slaapkamer op de eerste verdieping is het mogelijk om via een luik de vliering te betreden. Aan de achterzijde grenst het woonhuis aan een tussenschuur. De werkschuur is een grote open ruimte met opslagmogelijkheid voor machines en groot materieel. Eén aardappelschuur is aangrenzend aan de werkschuur en één los staande schuur staat achter op het erf.

De aardappelschuren zijn dubbelwandig. Zodra aardappelen worden opgeslagen wordt ook het meest optimale klimaat voor de aardappels nagestreefd. Dit om de gerooide aardappels gedurende een paar maanden te kunnen bewaren zonder dat er kwaliteitsverlies optreedt. De twee aardappelschuren zijn beide uitgerust met een groot ventilatiesysteem en een dubbelwandige constructie. Dit maakt het mogelijk om de aardappels te drogen en te koelen. Daarnaast ook om gewichtsverlies te beperken en de aardappels op temperatuur te houden ⁽¹⁹⁾. De ventilatiesystemen zijn sinds 2012⁽²⁰⁾ niet meer in gebruik. Vanaf 2012 worden in de twee schuren geen aardappelen meer opgeslagen.

De overige schuren bestaan uit golfplaat, steen en hout met golfplaten daken. De garage is enkelsteens en heeft een grijs pannendak. De paden op het terrein zijn verhard door asphalt. Langs de zuidzijde van het plangebied staat een bomenrij van elzen. Ten noorden van het plangebied staan boerderijen en schuren, ten oosten ligt het drop Boskoop, ten zuiden staan boerderijen en schuren en ten westen weilanden. Het plangebied ligt aan de rijksweg Noordeinde (N455).

Zie voor een impressie van het plangebied de onderstaande afbeeldingen op figuur 3.2 en 3.3.

Figuur 3.2. Impressie van het plangebied. Linksboven de oude kippenschuur, rechtsboven de binnenkant van de werkschuur, linksonder de watergang en rechtsonder het woonhuis.

Figuur 3.3. Impressie van het plangebied. Linksboven de garages, rechtsboven de binnenkant van de aardappelschuur, linksonder de losstaande aardappelschuur en rechtsonder de andere aardappelschuur aan werkschuur.

Naarmate het onderzoek seizoen vorderden is door de ecologen waargenomen dat in de schuren verschillende activiteiten zijn uitgevoerd, die een effect op de verblijfplaats van vleermuizen kunnen hebben (zie figuur 3.4). De deur van de achterste schuur heeft een periode opengestaan, de (ventilatie)luiken in de schuur zijn opengezet, er zijn gaten gemaakt aan de binnenzijde van wand en nabij de ventilatieschacht, het licht in de houten schuur heeft een periode aangestaan en er zijn verschillende houtbewerkingswerkzaamheden gaande in de houten schuur.

Figuur 3.4. Impressie van activiteiten binnen het plangebied waar eventuele verstoring bij vleermuizen kan optreden.

3.3 Beoogde situatie en werkzaamheden

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Het woonhuis en de bijbehorende schuren zijn nog in relatief goede staat. De provincie Zuid-Holland heeft het voornemen om het woonhuis te renoveren en de naastgelegen schuren op het perceel aan de Noordeinde 134 te slopen. Op deze locatie wordt gebruik gemaakt voor de Ruimte voor Ruimte-regeling (hierna: RvRr). In ruil voor het slopen van de schuren mogen door middel van deze regeling passende één of meer compensatiewoningen worden gebouwd. Het doel van de RvRr is de ruimtelijke kwaliteit verbeteren in het landelijk gebied en de verfrommeling van het landschap tegen gaan.

Tijdens het onderzoek en het schrijven van deze rapportage is er geen informatie beschikbaar met betrekking tot de nieuwbouw. Er wordt uitgegaan van de renovatie van het woonhuis, de sloop van de schuren, de kap van alle aanwezige bomen en het verwijderen van al het groen en het bouwrijp maken van het perceel.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

4 RESULTATEN EN INTERPRETATIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van het rugstreeppad-, huismus- en vleermuisonderzoek nader toegelicht en er wordt aangegeven waar in het plangebied vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden of vliegroutes aanwezig zijn. Een overzicht van deze functies wordt besproken in hoofdstuk 5. Voor achterliggende waarnemingen per bezoek wordt verwezen naar bijlage 2 en 3.

4.1 Rugstreeppadden

Tijdens het rugstreeppaddenonderzoek zijn geen rugstreeppadden waargenomen in het plangebied. De kleine poel gelegen naast het woonhuis is erg dicht begroeid en daardoor ongeschikt als voortplantingswater voor de rugstreeppad.

Rugstreeppadden zijn wel waargenomen en gehoord in de nabije omgeving van het plangebied. Op 500 meter ten westen van het plangebied is een voortplantingswater aanwezig van de rugstreeppad. Dit betrof een ondiepe poel van circa 20 m². Tijdens het veldbezoek van 8 mei 2018 is hier kooractiviteit gehoord en zijn roepende rugstreeppadden waargenomen. Tijdens het bezoek op 27 juni 2018 was deze poel door de langdurige droogte echter al drooggevalen en is er geen kooractiviteit meer waargenomen.

Het plangebied maakt onderdeel uit van het terrestrische leefgebied van de rugstreeppad en betreft het winterbiotoop. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de waarnemingen van het rugstreeppaddenonderzoek.

4.2 Huismussen

Tijdens het eerste bezoek op 16 april 2018 is er kort één huismus foeragerend waargenomen in het aanwezige groen bij het oude kippenhok. In de nabije omgeving is geen zang of nestindicerend gedrag van de huismus waargenomen.

Tijdens het tweede bezoek op 8 mei 2018 is de huismus in het plangebied niet meer aangetroffen. Wel zijn in de tuin van Noordeinde nr. 132a baltsende huismussen waargenomen. Tijdens dit tweede veldbezoek zijn verder drie paartjes van de huismus waargenomen bij de rotonde, op 100 meter ten zuidoosten van het plangebied ter hoogte van Noordeinde nr. 205. Het betreft hier een woonhuis met vrij groene tuin. Rondom de tuin staat een grote groenblijvende haag en in de tuin staat een kippenhok.

Er zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen waargenomen in het plangebied. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de waarnemingen van het huismussenonderzoek.

4.3 Vleermuizen

Onderstaand de waarnemingen tijdens het vleermuisonderzoek in 2018. Tijdens het onderzoek is de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) in en in de omgeving van het plangebied waargenomen. Van de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) zijn sporen aangetroffen tijdens het winterverblijfplaatsbezoek en najaarsonderzoek. Andere vleermuissoorten zijn binnen het plangebied niet waargenomen. In figuur 5.1 is een overzicht van de aanwezige beschermde elementen weergegeven.

4.3.1 Zomerverblijfplaatsen

In het woonhuis is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Tijdens het bezoek op 10 juli 2018 is er één uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze vloog uit ter hoogte van de dakrand aan de achterkant van het woonhuis. Verder zijn tijdens meerdere bezoeken drie laatvliegers foeragerend boven het terrein tussen de aardappelschuren waargenomen vlak na zonsondergang. Er zijn geen zomerverblijfplaatsen van laatvlieger in het plangebied aangetroffen. In de schuren zijn geen in/uitvliegende (gewone grootoor) vleermuizen waargenomen. Ook is geen zwermgedrag van vleermuizen in het plangebied waargenomen.

4.3.2 Kraamverblijfplaatsen

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Tijdens de bezoeken zijn geen grote aantallen (10 of meer) zwermende vleermuizen waargenomen of is gedrag waargenomen dat duidt op een kraamverblijfplaats. De aanwezigheid van een kraamverblijfplaats in het plangebied wordt op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten.

4.3.3 *Paarverblijfplaatsen*

Tijdens de onderzoeken in augustus en september 2018 zijn er binnen de begrenzing van het plangebied een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (figuur 5.1).

Mannelijke gewone dwergvleermuizen vliegen in het najaar roepend (baltsend) rond in een territorium om vrouwen te lokken en andere mannen duidelijk te maken dat dit hun territorium is. Als ze een vrouw gelokt hebben, vindt paring plaats in de paarverblijfplaats van de man. De vrouwen gaan zo in het paarseizoen bij meerdere mannen langs. De mannelijke gewone dwergvleermuizen blijven in de periode augustus t/m eind september baltsen binnen hun territorium.

Omdat de gewone dwergvleermuizen gedurende de onderzoeken al baltsend rondvliegen en niet een verblijfplaats in- en/of uitgaan, kan de exacte locatie van de paarverblijfplaats niet worden vastgesteld. Binnen ieder territorium zijn één tot twee verblijfplaatsen aanwezig. De gewone dwergvleermuis heeft een sterke voorkeur voor verblijfplaatsen in bebouwing. Op basis van het gedrag van de baltsende gewone dwergvleermuizen, bevinden de paarverblijfplaatsen zich in het woonhuis in het plangebied.

4.3.4 *Winterverblijfplaatsen*

Het kan niet worden uitgesloten dat bij warmere winters de aanwezige paarverblijfplaatsen in het plangebied ook gebruikt worden als winterverblijfplaatsen door solitaire gewone-, en ruige dwergvleermuizen.

In de periode van augustus t/m september 2018 is geen zwermactiviteit waargenomen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis of laatvlieger wat kan duiden op de aanwezigheid van een (massa)winterverblijfplaats voor deze vleermuissoortsoort. De aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats in het plangebied kan voor de gewone dwergvleermuis worden uitgesloten.

Tijdens de Eco-effectscan, in januari 2018, zijn twee (massa) winterverblijfplaatsen aangetroffen van de gewone grootoorvleermuis. Het betreft hier beide aardappelschuren zie figuur 4.1 voor foto's van de aangetroffen sporen van losse vleugels en op vele plaatsen poepjes van de gewone dwergvleermuis. Tijdens het vleermuisonderzoek in het voorjaar van 2018 zijn geen gewone grootoorvleermuizen waargenomen met de batdetector als op zicht door de afwezigheid van verse poepsporen binnen de schuren. Tijdens het eerste vleermuisbezoek stonden de deuren en luiken wijd open en tijdens het tweede bezoek stonden de hele nacht de lichten aan in één van de schuren. Dit soort omstandigheden kunnen de verblijfplaats ongeschikt gemaakt hebben voor de gewone grootoorvleermuis. Het is niet bekend hoe vaak dit gedurende het actieve seizoen is voorgekomen.

Tijdens het najaarsonderzoek is een gewone grootoorvleermuis in de houten schuur waargenomen met behulp van de batdetector. Ook zijn in beide schuren meerdere verse sporen, in de vorm van uitwerpselen, van de gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Hierdoor wordt aangetoond dat de gewone grootoorvleermuis is teruggekeerd is naar zijn winterverblijfplaats. Gezien de aanwezigheid van vele oude en de verse poepsporen wordt uitgegaan dat beide schuren een (massa) winterverblijfplaats zijn voor de gewone grootoorvleermuis.

Figuur 4.1. Linksboven en -onder prooiresten (vleugels van kleine vos en dagpauwoog) van gewone grootoorvleermuis. Rechtsboven en -onder uitwerpselen van gewone grootoorvleermuis.

4.3.5 Foerageergebied

Gedurende het onderzoek is in de voortuin, langs het huis en achter bij de aardappelschuren gedurende een lange periode in de nacht veel foerageeractiviteit waargenomen door de gewone dwergvleermuis. Daarnaast zijn er twee foeragerende ruige dwergvleermuizen waargenomen en twee laatvliegers boven het gebied van de aardappelschuren (figuur 5.1).

4.3.6 Vliegroutes

Tijdens het voor- en najaarsonderzoek zijn er in en rondom het plangebied diffuus passerende vleermuizen waargenomen als gewone dwergvleermuis en een enkele ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het betreft voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger geen essentiële vliegroutes omdat in de nabije omgeving van het plangebied voldoende structuren, o.a. watergangen en straten met bomenrijen, aanwezig zijn, vanwege de landelijke ligging, welke gebruikt kunnen worden als vliegroute voor vleermuizen.

De gewone grootoorvleermuis gebruikt het aanwezige groen binnen het plangebied als onderdeel van zijn migratieroute van en naar de winterverblijfplaats in de schuren binnen het plangebied. Het aanwezige groen binnen het plangebied is hierdoor een essentieel onderdeel voor de gewone grootoorvleermuis.

4.4 Overige waarnemingen

Er zijn naast de vastgestelde beschermde elementen van vleermuizen verschillende waarnemingen gedaan van de rosse vleermuis. Er zijn twee foeragerende rosse vleermuizen waargenomen ten westen van het plangebied tijdens het rugstreeppaddenonderzoek. Deze zijn verder van het plangebied waargenomen en hebben geen relatie tot het plangebied. Verder zijn tijdens de inventarisaties voor het rugstreeppaddenonderzoek ook de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger waargenomen ten westen van het plangebied.

5 FUNCTIONALITEIT PLANGEBIED EN EFFECTBEPALING

In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van vleermuizen en rugstreeppadden, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Op basis van het onderzoek is aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van huismussen uitgesloten.

Voor meer informatie over de juridische achtergronden wordt verwezen naar bijlage 1. Onderstaand wordt de functionaliteit van het plangebied en de effecten van de voorgenen werkzaamheden uiteengezet.

5.1 Functionaliteit plangebied vleermuizen

Zie figuur 5.1 voor de functionaliteit van het plangebied in kaart. Onderstaand de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen:

- Eén zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het woonhuis;
- Eén baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis;
- De zomerverblijfplaats is vanwege de aanwezigheid van een baltsterritorium bestempeld als jaarrond gebruikte verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- Twee (massa) winterverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis;
- Het aanwezige groen binnen het plangebied wordt gebruikt als (onderdeel van) de migratieroute van de gewone grootoorvleermuis van en naar de winterverblijfplaats. Het aanwezige groen binnen het plangebied is hierdoor een essentieel onderdeel voor de gewone grootoorvleermuis;
- Het gehele plangebied wordt gebruikt als foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, dit betreft echter geen essentieel foerageergebied;
- Het gebied bij de aardappelschuren wordt als foerageergebied gebruikt door de laatvlieger, dit betreft echter geen essentieel foerageergebied;
- Het plangebied wordt diffuus gebruikt als vliegroute door de gewone dwergvleermuis, dit betreft echter geen essentiële vliegroute.

Figuur 5.1. De functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen.

5.2 Functionaliteit plangebied rugstreeppadden

Zie figuur 5.2 voor de functionaliteit van het plangebied voor rugstreeppadden in kaart. Onderstaand de functionaliteit van het plangebied voor rugstreeppadden:

- In de omgeving van het plangebied is kooractiviteit waargenomen. De sloten en poelen in de omgeving van het plangebied worden gebruikt als voortplantingsbiotoop;
- De omgeving rondom het plangebied is onderdeel van de terrestrische leefomgeving van de rugstreeppad, zowel zomer- als winterbiotoop.
- Het plangebied is onderdeel van het winterbiotoop van de rugstreeppad.
- Het plangebied is geen onderdeel van de zomer- of voortplantingsbiotoop van de rugstreeppad.

Figuur 5.2. Het gebruik van het plangebied door rugstreeppadden.

5.3 Effectbepaling

In het plangebied is één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en twee winterverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis aanwezig in de bebouwing van het plangebied (zie figuur 5.1). Op basis van het onderzoek en het baltsgedrag van de gewone dwergvleermuizen bevinden er zich paarverblijfplaatsen binnen de begrenzing van het plangebied (zie figuur 5.1). De zomerverblijfplaats is vanwege de aanwezigheid van een baltsterritorium bestempeld als jaarrond gebruikte verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;

Het aanwezige groen binnen het plangebied wordt gebruikt als (onderdeel van) de migratieroute van de gewone grootoorvleermuis van en naar de winterverblijfplaats. Het aanwezige groen binnen het plangebied is hierdoor een essentieel onderdeel voor de gewone grootoorvleermuis.

Door het renoveren van het woonhuis en het slopen van de schuren in het plangebied worden drie verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord en vernietigd. Waarvan de twee schuren als (massa) winterverblijfplaats worden voor gewone grootoorvleermuizen beschouwd en de zomer- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het woonhuis. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond strikt beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen en aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

Uit het onderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied voortplantingswater van de rugstreeppad aanwezig is. Het plangebied en de nabije omgeving van het plangebied wordt gebruikt als winterbiotoop door de rugstreeppad. Rugstreeppadden overwinteren altijd op het land, ingegraven in de grond of weggekropen onder/in schuren of in kelders, in en om boerderijen. Het plangebied is geen onderdeel van het zomerbiotoop of voortplantingswater van de rugstreeppad.

Door de sloopwerkzaamheden worden de winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad verstoord of vernield. Vaste verblijfplaatsen en leefgebied van de rugstreeppad zijn jaarrond strikt beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen en aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

5.4 Ontheffing en vergunning

Voor uitvoering van de werkzaamheden is voor verstoring van verblijfplaatsen van vleermuizen en leefgebied van de rugstreeppad;

- een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, of;
- een Verklaring van geen bedenkingen via de Omgevingsvergunning noodzakelijk.

Voor het verkrijgen van één van deze ontheffingen is het opstellen van een projectplan of plan van aanpak aangaande de omgang met de gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en rugstreeppad noodzakelijk. In de aanvraag moet aangetoond worden dat:

- verstoring tot een minimum wordt beperkt;
- indien verstoring of achteruitgang van kwaliteit van verblijfplaatsen niet voorkomen kan worden, dient aangetoond te worden dat er geen betere alternatieven mogelijk zijn.

Voor aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming moet beschreven worden dat:

- er een dwingende reden van groot openbaar belang is, of;
- de gezondheid of veiligheid van de bewoners in het geding is, of;
- er geen andere geschikte alternatieven zijn betreffende uitvoering van de werkzaamheden.

De uitvoering van de werkzaamheden en het behoud van de verblijfplaatsen op lange termijn moeten conform de Wet natuurbescherming gewaarborgd worden middels een ecologisch werkprotocol.

5.5 Wettelijk kader

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen behoren tot de strikt beschermde soorten conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en Bijlage II van de conventie van Bonn. Conform deze wet is verstoring van de functionele leefomgeving van vleermuizen niet toegestaan (figuur 5.3).

Rugstreeppadden behoren tot de strikt beschermde soorten conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en Bijlage II van de conventie van Bonn. Conform deze wet is verstoring van de functionele leefomgeving van rugstreeppadden niet toegestaan (figuur 5.3).

Voor de geplande werkzaamheden dient een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. De vaste verblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis, de gewone dwergvleermuis en rugstreeppadden mogen zonder ontheffing niet vernietigd worden. Het bevoegd gezag (Omgevingsdienst Haaglanden) verleent enkel een ontheffing indien er aan strikte voorwaarden voldaan wordt, zoals:

- Het dienen van een wettelijk belang;
- Er zijn geen alternatieven mogelijk die minder effect hebben op de beschermde soorten;
- De gunstige staat van instandhouding van de soort wordt gewaarborgd.

De ontheffingsaanvraag kan digitaal bij ODH ingediend worden. Hierbij dient er rekening gehouden te worden met een proceduretijd van twintig weken. Dit kan echter zowel korter als langer zijn.

Artikel 3.1

- Lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- Lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- Lid 5: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5

- Lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- Lid 3: Het is verboden om eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- Lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de habitatrichtlijn of bijlage 1 bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Figuur 5.3. Verbodsbepalingen artikel 3.1 en artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

6 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Provincie Zuid-Holland, afdeling Ontwikkeling en Grondzaken, heeft Aqua-Terra Nova BV voor de sloop- en renovatiewerkzaamheden in het plangebied Noordeinde 134 te Waddinxveen soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van en de functie van het plangebied voor rugstreeppadden, huismussen en vleermuizen.

6.1 Conclusie

Op basis van het soortgericht onderzoek is geconcludeerd dat binnen het plangebied de volgende verblijfplaatsen en functies aanwezig zijn:

- In het plangebied zijn twee (massa) winterverblijfplaatsen aanwezig van de gewone grootoorvleermuis;
- In het plangebied is één zomerverblijfplaats aanwezig van de gewone dwergvleermuis;
- Het groen binnen het plangebied is een onderdeel van een (essentiële) migratieroute van en naar de (massa) winterverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis;
- In het plangebied is één baltsterritorium aanwezig is en daarmee één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- Het plangebied is onderdeel van de winterbiotoop van de rugstreeppad
- In de polder gelegen achter de het plangebied is voortplantingswater van de rugstreeppad aanwezig;
- Er zijn geen essentiële vliegroutes in het plangebied aanwezig voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger;
- Er zijn geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in het plangebied;
- Er zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied van de huismus.

6.2 Aanbeveling en vervolgstappen

Op basis van het soortgericht onderzoek wordt aanbevolen om:

- Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor overtreding van artikel 3.5, betreffende het beschadigen en vernielen van de aanwezige zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, en twee (massa) winterverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis;
- Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor overtreding van artikel 3.5, betreffende het beschadigen en vernielen van winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad;
- Het opstellen van mitigerende maatregelen om verstoring van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en de rugstreeppad tijdens uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen is noodzakelijk;
- Zorgvuldige omgang van de aanwezige beschermde soorten op korte en lange termijn dient gewaarborgd te worden middels een ecologisch werkprotocol;
- De aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen, de bommenrij en het leefgebied van rugstreeppadden in het plangebied mogen, zolang er geen ontheffing is, niet aangetast worden;
- Vanwege de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels dienen werkzaamheden aan het groen buiten de kwetsbare broedperiode uitgevoerd te worden. De meeste vogels broeden in de periode tussen half maart tot half juli. Deze periode kan afwijken op basis van soort, voedselvoorzieningen of weersomstandigheden. Broedende vogels zijn te allen tijde beschermd en mogen niet verstoord worden.

6.2.1 Ontheffing aanvragen

Omdat in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en leefgebied van rugstreeppadden aanwezig zijn, moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd worden voor het overtreden van artikel 3.5, betreffende het beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen van vleermuizen en leefgebied van rugstreeppadden.

Ten behoeve van de ontheffingsaanvraag dient een activiteitenplan opgesteld te worden waarin onder andere het wettelijk belang, de alternatievenafweging en mitigerende en compenserende maatregelen in beschreven staan.

De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij het bevoegd gezag is normaliter twintig weken met extra verlengingstermijn van zeven weken.

6.3 Zorgplicht

Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met:

- Voor de start van de werkzaamheden in het voorjaar/zomer moet in het plangebied en de directe omgeving het terrein door de ecooloog gecontroleerd worden op eventuele aanwezige broedvogels. Het broedseizoen duurt grofweg van maart t/m juli;
- Als uit deze controle blijkt dat broedende vogels aanwezig zijn, is het aan de ecooloog om te bepalen welke werkzaamheden wel of niet opgestart kunnen worden;
- Kunstmatige verlichting tijdens werkzaamheden in de nacht dient te worden voorkomen om de aanwezige foeragerende en/of overvliegende vleermuizen niet te verstoren;
- Als ten tijde van de werkzaamheden in de nacht met verlichting wordt gewerkt, dient dit afgestemd te worden met de ecooloog;
- In het kader van de zorgplicht moeten de licht beschermde soorten en de niet beschermde soorten voldoende ruimte krijgen om te vluchten of om zich te verplaatsen tijdens de werkzaamheden.

7 BRONVERMELDING

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Wet natuurbescherming', Ministerie van Economische zaken, Den Haag, 2016.
2. 'houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming)', Staatssecretaris van Economische Zaken, Den Haag, 16 oktober 2016.
3. 'Vergunningverlening Natura-2000', Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
4. 'Ontheffingverlening soorten', Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
5. 'Melding en ontheffingverlening houtopstanden', Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

6. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, maart 2017.
7. Met vleermuizen overweg, Limpens *et al.*, 2004. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.
8. www.ravon.nl
9. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
10. www.zoogdierverseniging.nl
11. www.sovon.nl
12. www.floron.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

13. Interactieve atlas Natura 2000, Provincie Zuid-Holland, 2017.
14. Interactieve atlas Natuurnetwerk Nederland, Provincie Zuid-Holland, 2017.
15. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, NNN-Saldobenadering en herbegrenzen NNN, een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies, Ministeries van LNV en VROM en de provincies
16. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>
17. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0171.BP00516-VO01/t_NL.IMRO.0171.BP00516-VO01_1.8.html
18. Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>
19. <https://www.vandenborneaardappelen.com/nl/bewaarprincipe-in-loodsen>
20. Mondelinge mededeling huidige bewoner

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht gegaan. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen.

De belangrijkste doelen van de Wet natuurbescherming betreffen de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, de decentralisatie van de verantwoordelijkheden en een vereenvoudiging van de regels.

De grootste veranderingen met de komst van de Wet natuurbescherming ten opzichte van de oude natuurwetgeving betreffen:

- alle verantwoordelijkheden en bevoegdheden komen bij de provincies te liggen;
- er komt één rechtsdocument waar zowel vergunning als ontheffing (soorten, gebieden en kap van houtopstanden) wordt verleend;
- Bij de vergunningaanvraag mag aangehaakt worden bij de Omgevingsvergunning, maar dit is niet verplicht.

Soortbescherming

Het doel van de Wet natuurbescherming is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Wet natuurbescherming per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te verstoren, nesten van vogels weg te nemen of eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.

Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren, eieren van dieren te rapen of opzettelijk vernielen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen of planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

Onverminderd artikel 3.5 is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Handelingen binnen de beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Ook de op 1 juli 2015 van kracht gegane Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) blijft onveranderd van kracht met de ingang van de nieuwe Wet natuurbescherming. De PAS is van kracht in 121 van de in Nederland 164 voorkomende Natura 2000-gebieden. Onder de PAS zijn alle activiteiten, evenementen en ruimtelijke ingrepen die een toename van meer dan 1 mol/ha/jaar stikstofdepositie binnen de begrenzing van 1 van de 121 Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben vergunning plichtig en, indien de voorgestelde 'ontwikkelingsruimte' binnen gebied vergund is, wordt de maximaal toegestane stikstofdepositie verlaagd tot 0,05 mol/ha/jaar.

Ontheffing Wet natuurbescherming

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in twee categorieën met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de paragraaf *vogels* besproken.

Voor algemeen voorkomende soorten geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (categorie 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (categorie 1) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn als negatieve effecten niet uitgesloten en voorkomen kunnen worden. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Natuurnetwerk Nederland

In het NNN worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

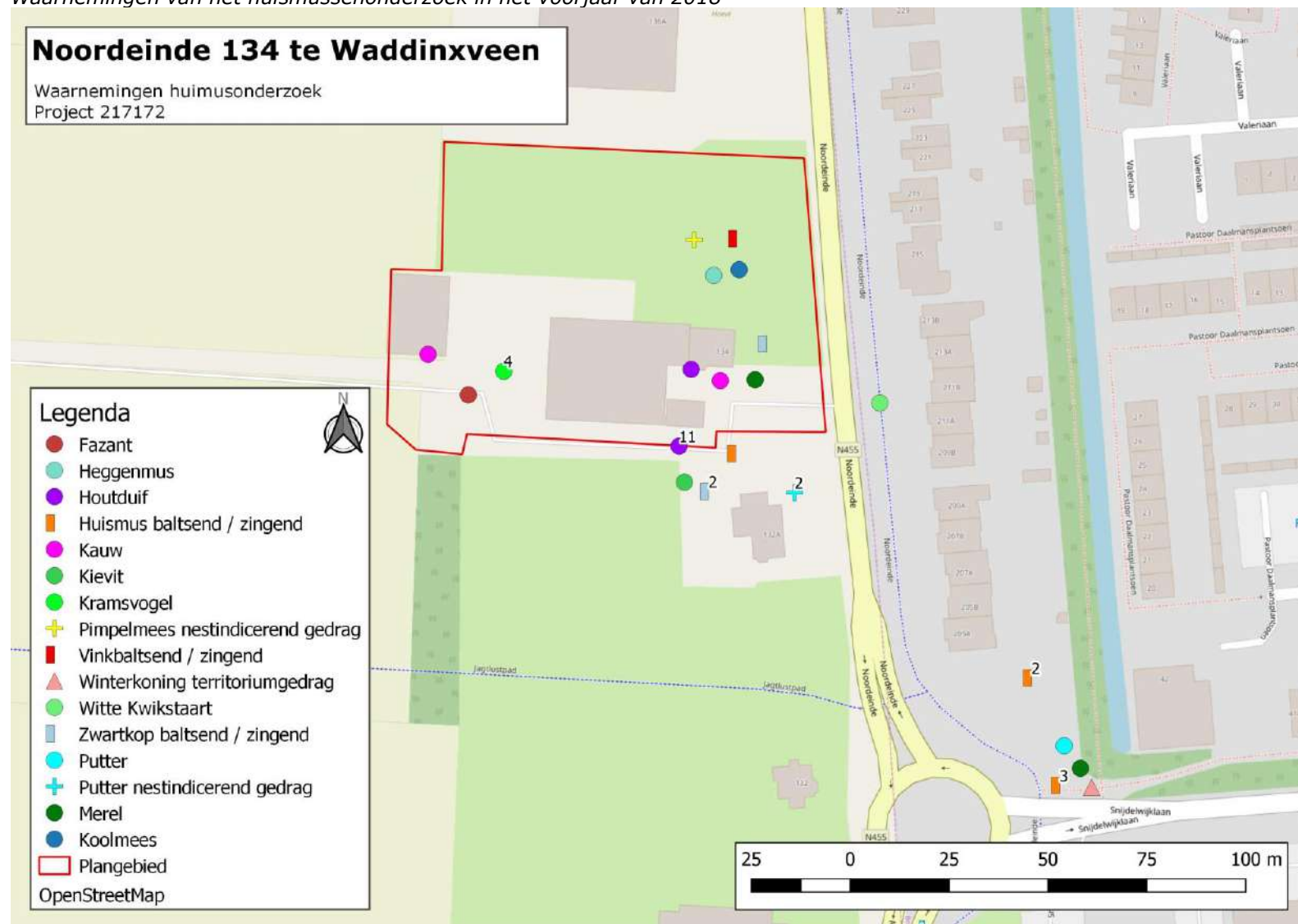
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van het NNN wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van NNN-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in het NNN.

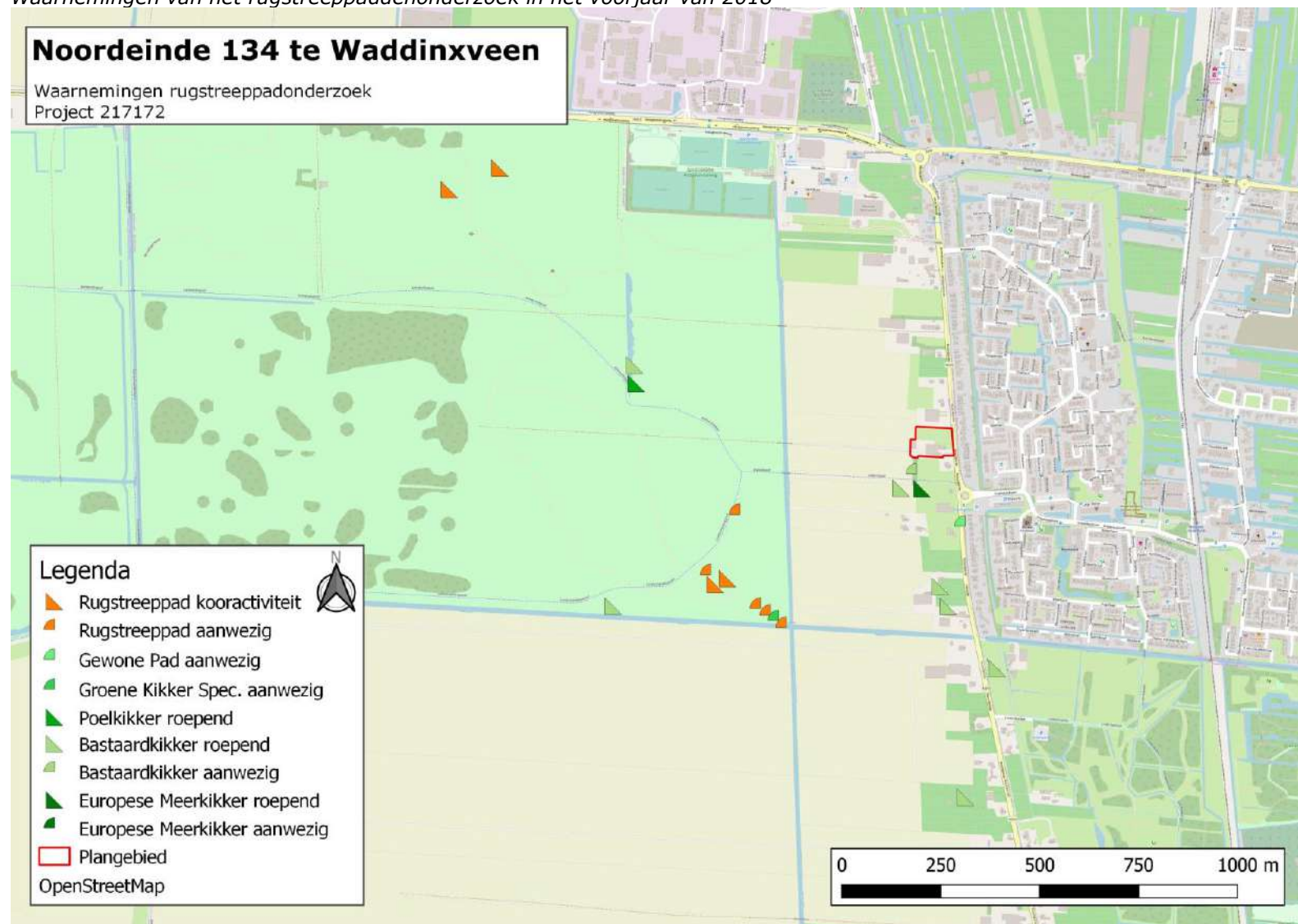
Dit betreft, conform de Spelregels NNN, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen niet significant zijn.

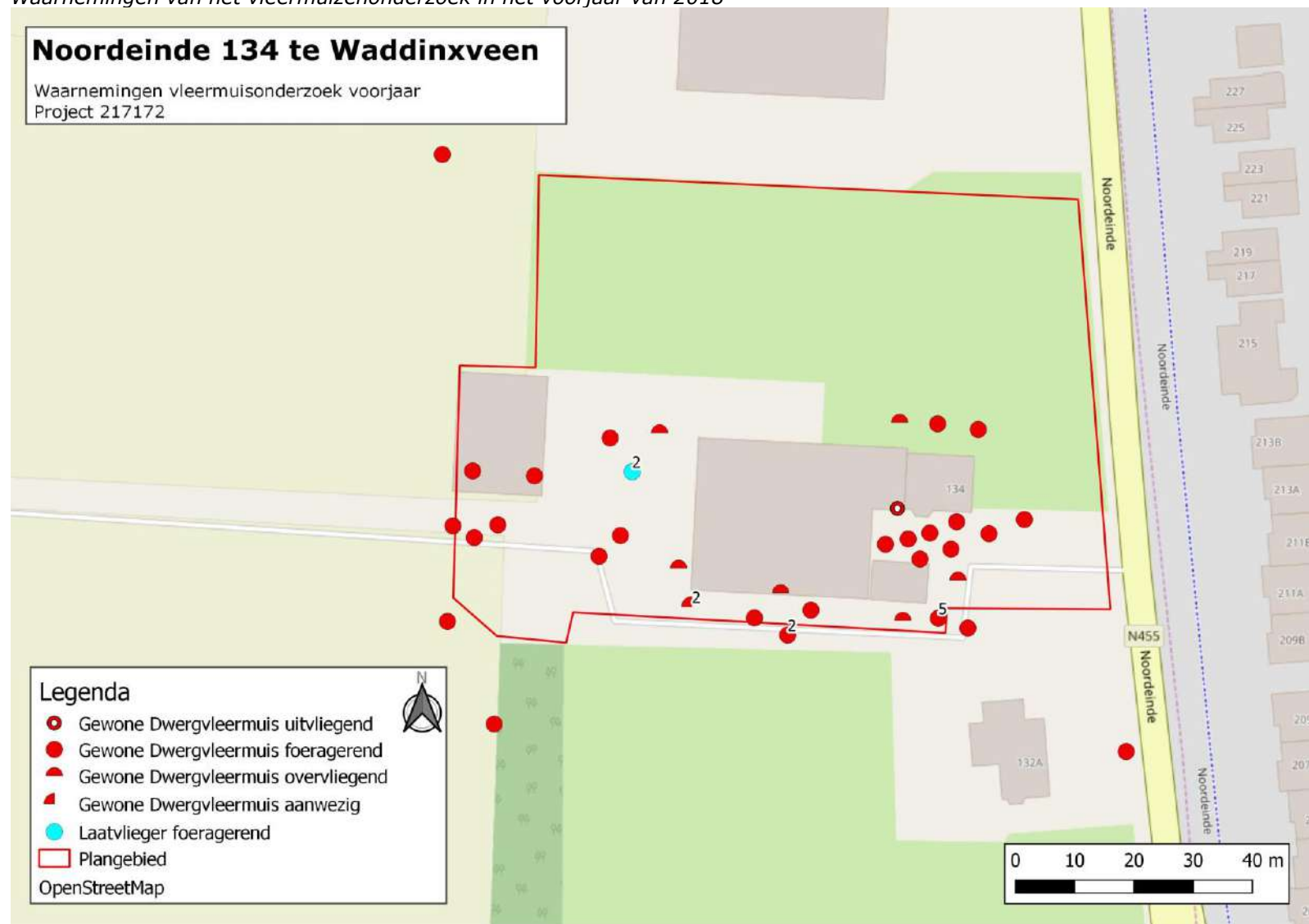
BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN SOORTGERICHTONDERZOEK

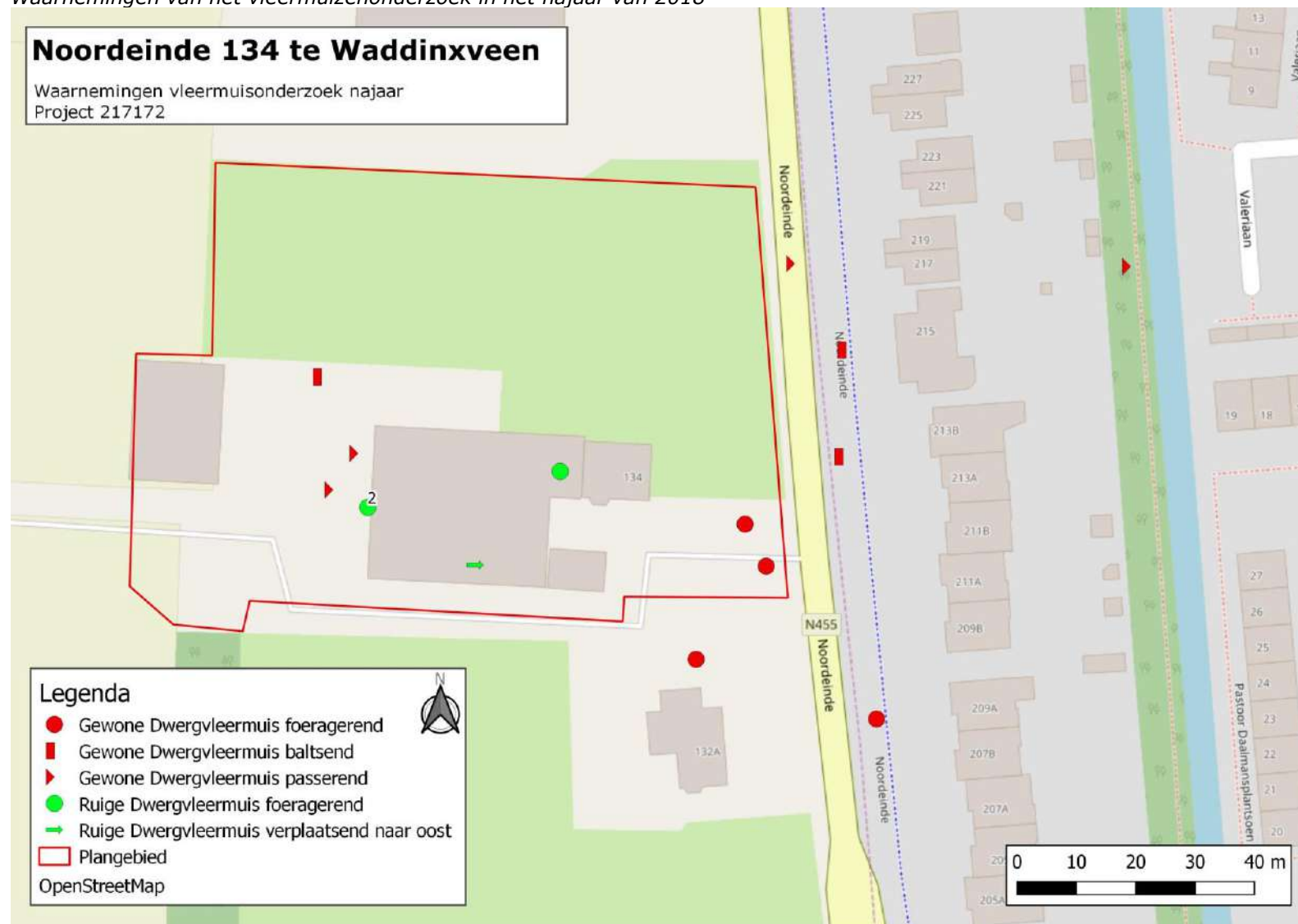
Waarnemingen van het huismussenonderzoek in het voorjaar van 2018

Waarnemingen van het vleermuizenonderzoek in het voorjaar van 2018

Functionaliteit van het plangebied voor rugstreeppadden

BIJLAGE 3 OVERZICHT WAARNEMINGEN

Datum	Tijd	Soortgroep	Focus	Weer	Onderzoeker
12-02-18	14:00-16:00 <i>Zon op 08:00</i>	Gewone grootoorvleermuis	Winterverblijfplaats	Droog, bewolkt	M.M. Konings T. Schelling R. van Schie
16-04-18	07:15-08:45 <i>Zon op 06:40</i>	Huismus	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	10 °C, 2 Bft N	L.J. van der Steeg M.M. Konings
08-05-18	07:15-08:30 <i>Zon op 05:59</i>	Huismus	Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving	14 °C, droog, onbewolkt, 0-1 Bft	L.J. van der Steeg
08-05-18	22:10-01:44 <i>Zon onder 21:15</i>	Rugstreeppadden	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	18 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NW	M. Langstraat
31-05-18	23:30-02:00 <i>Zon onder 21:48</i>	Rugstreeppadden	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	23 °C, regen, 1/8 bewolkt, 0 Bft NO	M.M. Konings L.J. van der Steeg
01-06-18	03:17-05:30 <i>Zon op 05:27</i>	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	16 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO	M.M. Konings L.J. van der Steeg
27-06-18	22:30-00:40 <i>Zon onder 22:03</i>	Rugstreeppadden	Voortplantingswater en functionele leefomgeving	19 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO	T. Schelling L.J. van der Steeg
27-06-18	22:01-00:06 <i>Zon onder 22:03</i>	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	22 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO	T. Schelling L.J. van der Steeg
10-07-18	22:00-00:05 <i>Zon onder 21:57</i>	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	17 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft N	T. Schelling R.R. Spijker
23-08-18	23:45-02:00 <i>Zon onder 20:46</i>	Vleermuizen	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	16 °C, droog, 1/8 bewolkt, 1 Bft NW	T. Schelling T. Damen
13-09-18	20:52-23:01 <i>Zon onder 19:58</i>	Vleermuizen	Paar- en zwermverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	14 °C, droog, onbewolkt, 2 Bft ZW	L.J. van der Steeg T. Damen

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-04-16	08:08:00	Huismus	1	baltsend / zingend	In het groen
2018-04-16	08:13:00	Kramsvogel	4	onbekend	In de bomen achter in
2018-04-16	08:14:00	Fazant	1	onbekend	Weiland
2018-04-16	08:20:00	Heggenmus	1	onbekend	Voortuin
2018-04-16	08:21:00	Vink	1	baltsend / zingend	
2018-04-16	08:22:00	Pimpelmees	1	nestindicerend gedrag	
2018-04-16	08:25:00	Kauw	1	rustend	
2018-04-16	08:27:00	Kievit	1	opvliegend	Op het akker
2018-04-16	08:27:00	Houtduif	11	opvliegend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-04-16	08:30:00	Zwartkop	2	baltsend / zingend	Voortuin en tuin buren
2018-04-16	08:40:00	Witte Kwikstaart	1	rustend	Op dak overkant straat woonhuis
2018-04-16	08:46:00	Huismus	3	baltsend / zingend	In stuk bij rotonde de
2018-04-16	08:46:00	Putter	1	onbekend	
2018-04-16	08:46:00	Winterkoning	1	territoriumgedrag	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-05-08	23:06:00	Bastaardkikker	1	roepend	Groep roepende bastaardkikkers
2018-05-08	23:20:00	Rugstreeppad	1	roepend	Grote groep rugstreeppadden met een enkele kikker. Ondiepe plas in Bentwoud
2018-05-08	23:36:00	Bastaardkikker	1	roepend	Verschillende kikkers. Filmpje 3 poel 2
2018-05-08	23:36:00	Poelkikker	1	roepend	Determinatie onzeker. Opnamen van het koor in map Analyses onder Poel 2. Gemengd Bastaardkikker en Poelkikker
2018-05-08	23:51:00	Bastaardkikker	2	roepend	Enkele kikkers in sloot
2018-05-08	23:55:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	Bomen rij naast schuur
2018-05-08	23:58:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	Achter op erf
2018-05-09	00:11:00	Bastaardkikker	1	onbekend	Mix van bastaard- en meerkikkers. Film nr. 4
2018-05-09	00:11:00	Europese Meerkikker	1	roepend	Gemengde poel met koor bastaard-en meerkikker. Opnamen koor in map analyses onder poel 3.
2018-05-09	00:18:00	Bastaardkikker	1	roepend	In vijver naast huis
2018-05-09	00:18:00	Europese Meerkikker	1		Groep meer- en bastaardkikkers
2018-05-09	00:26:00	Bastaardkikker	1	roepend	Groep meer- en bastaardkikkers Aan beide zijden van de weg in de sloten van de polder mix. Video nr. 5
2018-05-09	00:26:00	Europese Meerkikker	1		Groep bastaard- en meerkikkers video 5, poel 4
2018-05-09	00:44:00	Bastaardkikker	4	roepend	Enkele bastaardkikkers roepend uit greppel
2018-05-09	00:55:00	Bastaardkikker	1	roepend	Groep meer- en bastaardkikkers aan beide zijden van de weg in sloten video 6, poel 5
2018-05-09	00:55:00	Europese Meerkikker	1		groep bastaard- en meerkikkers aan beide zijden van de weg. Poel 5 video 6
2018-05-09	01:08:00	Egel	1	aanwezig	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-05-09	01:10:00	Gewone Dwergvleermuis	1	passerend	Over achterzijde erf
2018-05-09	01:12:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	In boomtoppen achter op erf

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-05-31	22:24:00	Gewone Dwergvleermuis	3	overvliegend	uitvliegend maar onbekend uit plangebied of huis burens
2018-05-31	22:25:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	22:29:00	Gewone Dwergvleermuis	3	foeragerend	foeragerend in open schuur
2018-05-31	22:38:00	Gewone Dwergvleermuis	1	verplaatsend naar west	Kwam vliegend over de weg
2018-05-31	22:44:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	22:46:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	Rondom schuur
2018-05-31	22:48:00	Laatvlieger	1	overvliegend	
2018-05-31	22:57:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-05-31	22:57:00	Laatvlieger	1	foeragerend	
2018-05-31	23:16:00	Laatvlieger	1	overvliegend	
2018-05-31	23:21:00	Rugstreeppad	20	onbekend	Koorroep vrij grote groep
2018-05-31	23:22:00	Laatvlieger	1	overvliegend	richting noord
2018-05-31	23:38:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	23:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-05-31	23:42:00	Laatvlieger	2	foeragerend	
2018-05-31	23:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-06-01	03:19:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	03:27:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	03:29:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	03:47:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	03:51:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	03:59:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-06-01	04:05:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	
2018-06-01	04:15:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	
2018-06-01	04:19:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	04:24:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	04:24:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	04:29:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	04:31:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	04:35:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-01	04:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	Langs bomenrij en schuur
2018-06-01	04:45:00	Gewone Dwergvleermuis	2	onbekend	
2018-06-01	04:54:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-06-27	22:36:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	
2018-06-27	22:41:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	22:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	Mogelijk verblijfplaats in huis?
2018-06-27	22:56:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	23:03:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	23:04:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	23:05:00	Laatvlieger	3	foeragerend	Om half 12 stil
2018-06-27	23:39:00	Rosse Vleermuis	2	foeragerend	
2018-06-27	23:39:00	Laatvlieger	2	foeragerend	
2018-06-27	23:46:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	23:47:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	23:48:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-27	23:57:00	Gewone Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-06-28	00:01:00	Egel	1	foeragerend	
2018-06-28	00:12:00	Laatvlieger	1	foeragerend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-06-28	00:12:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-06-28	00:44:00	Bosuil	2	opvliegend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-07-10	22:29:00	Gewone Dwergvleermuis	1	overvliegend	Vanaf huis, kon niet goed zien of hij er uit was gekomen
2018-07-10	22:31:00	Gewone Dwergvleermuis	1	uitvliegend	Van onder dakrand
2018-07-10	22:38:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-10	22:40:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-10	22:49:00	Gewone Dwergvleermuis	5	foeragerend	Rond woonhuis in tuin, over dak en tussen schuren
2018-07-10	23:09:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-10	23:42:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-10	23:48:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-07-10	23:52:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-08-23	23:59:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	00:05:00	Gewone Dwergvleermuis	1	passerend	
2018-08-24	00:09:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	00:13:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	00:20:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	00:24:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	
2018-08-24	00:56:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-08-24	01:03:00	Gewone Dwergvleermuis	1	passerend	

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-09-13	21:12:00	Ruige Dwergvleermuis	1	foeragerend	1 rondje om huis
2018-09-13	21:19:00	Ruige Dwergvleermuis	1	verplaatsend naar oost	
2018-09-13	21:26:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	bij huizen woonwijk

Datum	Tijd	Soort naam	Aantal	Activiteit	Info
2018-09-13	21:27:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	
2018-09-13	21:31:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	
2018-09-13	21:35:00	Rosse Vleermuis	1	passerend	
2018-09-13	21:37:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	
2018-09-13	21:44:00	Gewone Dwergvleermuis	1	baltsend	
2018-09-13	21:47:00	Gewone Dwergvleermuis	1	passerend	
2018-09-13	22:11:00	Gewone Dwergvleermuis	1	foeragerend	
2018-09-13	22:21:00	Ruige Dwergvleermuis	2	passerend	
2018-09-13	22:29:00	Ruige Dwergvleermuis	2	foeragerend	
2018-09-13	22:34:00	Gewone Dwergvleermuis	1	passerend	

08-05-2018 LvdS 7:19 helder/zonnig 14°C on bft.

geen huismussen
in plangebied
waargenomen

Aantekeningen tweede huismusbezoek 08-05-2018